

KLAIPĖDOS MIESTO SAVIVALDYBĖS MERAS

Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos 2019-10-29 Nr. (4.28E)-R2-2438
Klaipėdos valdybai Į 2019-05-23 Nr. 4-01-4811
Siunčiama per E. pristatymo informacinę sistemą

DĖL KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS NUSTATYMO 2019 METAIS

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 3 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 „Dėl Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos patvirtinimo“ ir Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170 „Dėl Valstybės ir savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijų patvirtinimo“, buvo atliktas korupcijos pasireiškimo tikimybės (toliau – KPT) nustatymas pasirinktoje srityje, atsižvelgiant į Specialiųjų tyrimų tarnybos Klaipėdos valdybos 2019-05-23 rašte Nr. 4-01-4811 pateiktus siūlymus.

Klaipėdos miesto savivaldybės įmonių ir įstaigų pateiktų KPT išvadų apibendrinimas **pridedamas** (3 lapai).

Sritis. Viešųjų ir privačių interesų deklaravimo valdymas ir kontrolė Klaipėdos miesto savivaldybės administracijoje.

Laikotarpis. 2019 m. I ketvirtis – 2019 m. III ketvirtis.

Subjektas. KPT nustatymą ir vertinimą atliko Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Teisės skyriaus vyriausioji specialistė Kristina Gureckienė.

Metodai. Atliekant KPT, buvo atlikta duomenų analizė, formaliuoju ir lyginamuoju metodais tiriant teisės aktus, dokumentiniu būdu analizuojant Klaipėdos miesto savivaldybės teisės aktus, kuriais savo veikloje vadovaujasi darbuotojai, kitus su analizuojama veikla susijusius dokumentus.

KPT nustatymas atliktas įvertinant pasirinktos veiklos srities teisinį reglamentavimą, nustatytų procedūrų atitiktį aukštesnės galios teisės aktams, vertinta, ar sprendimai priimti laikantis nustatytų procedūrų, ar yra nustatyta sprendimų priėmimo ir vykdymo kontrolė, ar priimti visi teisės aktai, būtini įstatymams įgyvendinti.

Analizuojama KPT – prielaida, kad tam tikri Klaipėdos miesto savivaldybės veiklą veikiantys išoriniai, vidiniai ar individualūs rizikos veiksniai sudaro galimybes atsirasti korupcijai. Vertinimas atliktas pagal Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalies 2–5 punktuose numatytus kriterijus:

- 1) pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas;
- 2) atskirų valstybės tarnautojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė nėra išsamiai reglamentuoti;
- 3) veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu;
- 4) daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo.

Klaipėdos miesto savivaldybėje asmenims bei darbuotojams susidūrus su korupcijos apraiškomis bet kokioje srityje, yra sudaryta galimybė kreiptis anonimiškai telefonu ar raštu. Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos patalpose – Liepų g. 11, bei Danės g. 17, Klaipėdoje sudaryta galimybė palikti pranešimus dėžutėse pavadinimu „AŠ PRIEŠ korupciją Klaipėdos miesto savivaldybėje“. Paminėtina, jog pranešimų palikta nebuvo.

Taip pat veikia speciali telefono linija – (8 46) 21 78 88 bei elektroninis paštas antikorupcija@klaipeda.lt, kuriais galima pranešti apie korupcijos apraiškas.

Per analizuojamą laikotarpį nagrinėjamoje srityje nebuvo nustatyta faktų apie korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas, už kurias numatyta administracinė, tarnybinė ar kitokia teisinė atsakomybė. Atlikti korupcijos pasireiškimo tikimybę šioje srityje buvo nuspręsta atsižvelgiant į Specialiųjų tyrimų tarnybos Klaipėdos valdybos 2019-05-23 rašte Nr. 4-01-4811 pateiktus siūlymus.

Privačių interesų deklaravimas yra viena iš veiksmingiausių interesų konfliktų prevencijos viešajame sektoriuje priemonių, padedančių tarnautojui nustatyti jo tarnyboje galimas grėsmes ir apie jas tinkamai informuoti savo tiesioginius vadovus, kolegas, plačiąją visuomenę.

Valstybės tarnyboje dirbančius asmenis deklaruoti privačius interesus įpareigoja Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymas (toliau – Įstatymas). Įstatymu siekiama užtikrinti visuomenės viešųjų interesų viršenybę priimant sprendimus, įtvirtinti priimamų sprendimų nešališkumą, užkirsti kelią atsirasti bei plisti korupcijai. Šio Įstatymo II skirsnyje „Privačių interesų deklaravimas“ apibrėžtas privačių interesų deklaracijas privalančių teikti asmenų ratas, deklaracijų turinys, deklaracijų pildymo ir patikslinimo terminai, pateikimo tvarka ir jų viešumas.

Valstybės tarnyboje dirbančių asmenų privačių interesų deklaravimą prižiūri ir atitinkamų valstybės ar savivaldybių institucijų, įstaigų vadovai ar jų įgalioti atstovai (Įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punktą). Privačių interesų deklaravimo procesą organizuoja ir jį kontroliuoja Vyriausioji tarnybinės etikos komisija.

Privačių interesų deklaravimo sistema veikia trimis lygmenimis:

- asmeniniu (deklaruojančio asmens);
- instituciniu (institucijų vadovų, padalinių vadovų, institucijos kolektyvo, VTEK) ir
- visuomeniniu (visuomenės informavimo priemonių ir visuomenės).

Už deklaracijoje nurodytų duomenų teisingumą, deklaracijos tinkamą užpildymą ir pateikimą yra atsakingas tik deklaruojantis asmuo.

Vertinant interesų konfliktų valdymą Klaipėdos miesto savivaldybės administracijoje išanalizuotas Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymas. Įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 1, 2, 3, 4, 5, 6 punktuose nustatyta asmenų, pretenduojančių dirbti, dirbančių ir dirbusių valstybinėje tarnyboje, prievolės:

„1. Viešųjų interesų viršenybei užtikrinti asmenys, dirbantys valstybinėje tarnyboje, privalo:

- 1) nešališkai, sąžiningai ir tinkamai atlikti tarnybines pareigas;
- 2) teisės aktų nustatyta tvarka ir priemonėmis vengti interesų konflikto ir elgtis taip, kad nekiltų abejonių, jog toks konfliktas yra;
- 3) nesinaudoti pareigomis asmeninei naudai gauti;
- 4) priimdami sprendimus, vadovautis įstatymais ir visų asmenų lygybės principu;
- 5) nesinaudoti viešai neskelbiama tarnybine informacija ne tarnybinei veiklai;
- 6) nesinaudoti ir neleisti naudotis jokia valstybės ar savivaldybių valdomu turtu ne tarnybinei veiklai. Atskirais atvejais taikomas išimtis gali nustatyti įstatymai.“

Įstatymo 3 straipsnio 2 dalis nustato prievolę asmenims, pretenduojantiems dirbti ir dirbantiems valstybinėje tarnyboje deklaruoti privačius interesus.

Įstatymo 5 straipsnio „Deklaracijos pateikimas“ 1 ir 2 dalyse nustatyta, kad privačių interesų deklaracijas privalo pateikti asmenys, dirbantys ir pretenduojantys dirbti valstybinėje tarnyboje.

Konkursų į Valstybės tarnautojo pareigas organizavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 24 d. nutarimu Nr. 966 „Dėl Konkursų į valstybės tarnautojo pareigas organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 72.7 papunktis reglamentuoja privačių interesų deklaracijos pateikimą iki įsakymo dėl priėmimo į pareigas pasirašymo konkursą laimėjęs pretendentas konkursą organizuojančiai įstaigai per jos nustatytą terminą pateikimą šiuos dokumentus. Pretendentai, teikdami dokumentus į valstybės tarnybą, pateikia ir privačių interesų deklaracijas.

Vyriausioji tarnybinės etikos komisija 2009 m. gegužės 11 d. rezoliucija Nr. KS-41 „Dėl prievolės vengti interesų konflikto ir pareigos nusišalinti“ konstatavo, kad būtina vengti net interesų konflikto regimybės, pateikė rekomendacijas valstybės tarnyboje dirbantiems asmenims dėl dovanų ir (ar) paslaugų priėmimo.

Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2018 m. balandžio 4 d. įsakymu Nr. AD1-799 „Dėl Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos vidaus tvarkos taisyklių patvirtinimo“ patvirtintos Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos vidaus tvarkos taisyklės (toliau – Taisyklės). Taisyklėmis nustatyta darbo tvarka Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos struktūriniuose padaliniuose – departamentuose, skyriuose bei darbuotojų, neįeinančių į struktūrinius padalinius, darbo vietose. Taisyklės reglamentuoja Administracijos vidaus tvarką, kurios tikslas – apibrėžti Administracijos valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, elgesio principus, stiprinti Administracijos drausmę, užtikrinti darbo kokybę ir didinti jo efektyvumą. Taisyklės Administracijos darbuotojams nustato vienodo elgesio pagrindus ir atsakomybę už jų nesilaikymą, yra privalomos visiems darbuotojams ir taikomos tiek, kiek šių teisinių santykių nereglamentuoja Lietuvos Respublikos įstatymai ir kiti teisės aktai. Už šių Taisyklių įgyvendinimą atsakingas Administracijos direktorius.

Taisyklių 63 punkte nurodyta, kad asmenys, esant Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo 11, 12, 13 ir 14 straipsniuose nurodytoms aplinkybėms, privalo nusišalinti nuo dalyvavimo rengiant, svarstant ar priimant sprendimus, kurie sukelia viešųjų ir privačių interesų konfliktą. Apie viešųjų ir privačių interesų konfliktą privaloma pranešti raštu Administracijos direktoriui ar jo įgaliotam asmeniui. Pranešimas adresuojamas Administracijos direktoriui. Pranešimus registruoja ir saugo Personalo skyrius. Administracijos direktorius ar jo įgaliotas asmuo nedelsdamas, įrašydamas rezoliuciją, išsprendžia klausimą dėl nusišalinimo priėmimo ir įpareigojimo atlikti funkcijas. Asmuo, dokumentų valdymo sistemoje įrašantis rezoliuciją, su ja supažindina pranešimą pateikusį asmenį, jo tiesioginį vadovą, įpareigojimą atlikti funkcijas gavusį asmenį ir kitus asmenis, kuriems tai būtina žinoti. Nušalinimo priėmimas ir įpareigojimas atlikti funkcijas kitam asmeniui įforminamas Administracijos direktoriaus įsakymu.

Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2016 m. gruodžio 22 d. sprendimu Nr. T2-329 patvirtinta Klaipėdos miesto savivaldybės korupcijos prevencijos 2017-2019 metų programa (toliau – Programa). Programa skirta korupcijos prevencijai užtikrinti Klaipėdos miesto savivaldybės institucijose, savivaldybės kontroliuojamose įmonėse, biudžetinėse ir viešosiose įstaigose, kurių viena iš steigėjų (savininkė arba dalininkė) yra savivaldybė. Programai įgyvendinti sudarytas Programos įgyvendinimo 2017-2019 metų priemonių planas, kuriame numatytos korupcijos prevencijos priemonės, jų įgyvendinimo terminai, atsakingi vykdytoja, laukiami rezultatai, įgyvendinimo vertinimo kriterijai. Plano 4 uždavinys: didinti savivaldybės gyventojų pasitikėjimą Savivaldybės valdžios institucijomis ir jose einančiais pareigas asmenimis. Iškelta problema: viešųjų ir privačių interesų deklaracijų pateikimas Savivaldybės interneto svetainėje galimai padidintų Savivaldybės gyventojų pasitikėjimą savivaldybės valdžios institucijomis ir jose einančiais pareigas asmenimis. Priemonė: Savivaldybės interneto svetainėje viešai skelbti savivaldybės tarybos narių, savivaldybės institucijų vadovų ir jų pavaduotojų, politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų, valstybės tarnautojų einančių institucijų ar įstaigų struktūrinių padalinių vadovų ir jų pavaduotojų pareigas, viešųjų ir privačių interesų deklaracijas (LR Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo 10 str. 1 d.). Vykdytojas: savivaldybės administracijos Personalo skyrius.

Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos veiklos reglamento, patvirtinto Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2016 m. birželio 23 d. sprendimu Nr. T2-184 „Dėl Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos veiklos reglamento patvirtinimo“ 13 punkte aprašyta Tarybos nario drausmė dėl nusišalinimo kilus interesų konfliktui tvarka: 13.1. Tarybos narys privalo laikytis Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekse įtvirtintų principų ir nuostatų, kitų įstatymų ir teisės aktų reikalavimų, vengti interesų konflikto. 13.2. Tarybos narys Tarybos, komiteto, Kolegijos, komisijos, visuomeninės tarybos ar darbo grupės posėdyje prieš pradėdant svarstyti klausimą, kuris jam sukelia interesų konfliktą, privalo informuoti Tarybą, komitetą, Kolegiją, komisiją, visuomeninę tarybą ar darbo grupę apie esamą interesų konfliktą, pareikšti apie nusišalinimą ir jokia forma nedalyvauti toliau svarstant šį klausimą. Taryba gali motyvuotu sprendimu, vadovaudamasi Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos patvirtintais kriterijais, pareikšto nusišalinimo nepriimti ir įpareigoti Tarybos narį dalyvauti toliau svarstant šį klausimą. Klausimą dėl Tarybos nario pareikšto nusišalinimo priėmimo ar nepriėmimo Tarybos posėdžio metu balsavimui teikia posėdžio pirmininkas. Duomenys apie sprendimą nepriimti pareikšto nusišalinimo kartu su svarstyto klausimo balsavimo rezultatais skelbiami Savivaldybės interneto svetainėje ir per penkias darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos elektroninėmis priemonėmis pateikiami Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai jos nustatyta tvarka.

Privačių interesų deklaracijų pildymo, tikslinimo ir pateikimo taisyklių, patvirtintų Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos 2012 m. liepos 5 d. sprendimu Nr. KS-84, 46 punktą nustato, kad valstybės ar savivaldybių institucijų, įstaigų vadovams ar jų įgaliotiems atstovams rekomenduojama patvirtinti sąrašą pareigybių, kurias atitinkamoje institucijoje, įstaigoje einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus. Atsižvelgiant į teisinį reglamentavimą, nėra privalu patvirtinti asmenų sąrašą, kuriems privalu deklaruoti privačius interesus, tačiau įstatymo nuostatų vykdymui užtikrinti rekomenduojama tokį sąrašą turėti kiekvienoje įstaigoje.

Nustatyta, kad pareigybių, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus, sąrašas, patvirtintas Klaipėdos miesto savivaldybės mero 2016 m. balandžio 21 d. potvarkiu Nr. M3-28 „Dėl Pareigybių, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus, sąrašo patvirtinimo“ ir Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 m. balandžio 21 d. įsakymu Nr. P1-434 „Dėl Pareigybių, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus, sąrašo patvirtinimo“.

Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2011 m. rugsėjo 28 d. įsakymu Nr. AD1-1944 „Dėl Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos savarankiškų struktūrinių padalinių nuostatų patvirtinimo“ patvirtintas Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos personalo skyriaus nuostatai (toliau – Nuostatai), 6.20 p. nurodyta, kad Personalo skyrius, vykdydamas jam pavestus uždavinius, *padeda* administracijos direktoriui kontroliuoti, kaip asmenys, dirbantys valstybės tarnyboje, vykdo Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo nuostatas, jeigu administracijos veiklą reguliuojantys teisės aktai nenustato kitaip.

Klaipėdos miesto savivaldybės direktoriaus 2018 m. spalio 12 d. įsakymu Nr. PAD-66 „Dėl personalo skyriaus vyriausiojo specialisto pareigybės aprašymo patvirtinimo“ patvirtintu pareigybės aprašymu viena iš funkcijų yra: privačių interesų deklaravimo (duomenų bazėje) informacinėje sistemoje (IDIS) sukuria ir administruoja naudotojus, analizuoja Savivaldybės administracijos darbuotojų ir viešąsias paslaugas teikiančių įstaigų vadovų privačių interesų deklaracijas, pareikalavus teikia išvadas.

Iš išdėstyto seka, kad lieka neaiškus valdymo ir kontrolės mechanizmas, nes Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos pareigybių aprašymuose ar kituose vidaus teisės aktuose įstatymų nuostatų administravimo kontrolės nėra.

Viešųjų ir privačių interesų deklaracijų turinio stebėseną Klaipėdos miesto savivaldybės administracijoje iš esmės nevykdoma. Pabrėžtina, jog deklaracijų teikimas yra ne metinis, o nuolatinis procesas (deklaracijos tikslinimui skirtas mėnuo), priklausomas nuo atsiradusių deklaruotinių duomenų – deklaravimo tikslas yra atskleisti asmens privačius interesus ir užkirsti

kelių interesų konfliktams. Taigi darytina išvada, kad interesų konfliktų valdymas šiuo metu paliktas tik Klaipėdos miesto savivaldybės administracijoje dirbančio asmens atsakomybei.

Nustatyta, kad Klaipėdos miesto savivaldybės interneto svetainės rubrikoje „Korupcijos prevencija“ – pateikta tik nuoroda apie pateiktas Privačių interesų deklaracijas: <https://www.klaipeda.lt/lt/-3/informacija-apie-darbuotojus/viesuju-ir-privaciu-interesu-derinimas/6702>.

Pagal Privačių interesų derinimo, pildymo, tikslinimo ir pateikimo taisyklių, patvirtintų Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos 2012 m. gegužės 11 d. sprendimu Nr. KS-84 „Dėl Privačių interesų deklaracijų pildymo, tikslinimo ir pateikimo taisyklių ir Privačių interesų deklaracijos formos ID001 patvirtinimo“, 47 punktą savivaldybių institucijų, įstaigų vadovai ar jų įgalioti atstovai sudaro sąlygas šių institucijų struktūrinių padalinių vadovams susipažinti su jiems pavaldžių darbuotojų Deklaracijų duomenimis.

Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad 2018 m. sausio 1 d. įsigaliojus Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo pakeitimams, kuriuo yra įpareigoję privačius interesus deklaruoti viešojo pirkimo komisijos narius, asmenis, perkančiosios organizacijos vadovo paskirtus atlikti supaprastintus pirkimus, ir viešųjų pirkimų procedūrose dalyvaujančius ekspertus. Deklaravimo pareiga taip pat atsirado akcinių bendrovių bei uždarytųjų akcinių bendrovių, kurių akcijos, suteikiančios daugiau kaip ½ balsų visuotiniame akcininkų susirinkime, nuosavybės teise priklauso valstybei ar savivaldybei, stebėtojų tarybų ir valdybų nariams, valstybės ar savivaldybių įmonių valdybų nariams (Įstatymo 4 straipsnio 1 dalis). Šių asmenų privačių interesų deklaracijų duomenys, vadovaujantis Įstatymo 10 straipsnio nuostatomis, yra vieši. Nuo 2018 m. sausio 1 d. viešojo pirkimo komisijos nariams, asmenims, perkančiosios organizacijos vadovo paskirtiems atlikti supaprastintus pirkimus, ir viešųjų pirkimų procedūrose dalyvaujantiems ekspertams taip pat taikomos Įstatymo 11 straipsnio nuostatos, įpareigojančios nusišalinti, jei kyla interesų konfliktas. Pabrėžtina, kad, vadovaujantis Įstatymu, už šio teisės akto nuostatų laikymosi priežiūrą yra atsakingi deklaruojantys asmenys ir jų vadovai.

Klaipėdos miesto savivaldybės kontrolieriaus 2017 m. rugpjūčio 9 d. įsakymu Nr. KATI-(1.1)-9 yra patvirtintas Klaipėdos miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos mažos vertės pirkimų tvarkos aprašas. Tačiau minimu aprašu taip pat nenustatytas mechanizmas viešųjų ir privačių interesų deklaravimo proceso kontrolei bei nepaskirtas atsakingas asmuo už Įstatymo įgyvendinimą.

Taip pat svarbus momentas, kad nepotizmas (giminių ir bičiulių protegavimas) išlieka labiausiai paplitusia korupcijos forma Lietuvoje. Nepotizmas yra tiesiogiai susijęs su interesų konfliktais, kurių valdymui ir prevencijai skirtas Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymas. Pagal šio Įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 7 punktą deklaruojantis asmuo deklaracijoje privalo nurodyti artimus asmenis ar kitus jam žinomus asmenis arba duomenis, dėl kurių gali kilti interesų konfliktas.

Atsižvelgiant į tai, bei įvertinus Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos teisinį reglamentavimą ir praktinį procedūrų taikymą nustatyta, kad tiesioginiai vadovai neturi galimybių susipažinti ir nėra susipažinę su jiems pavaldžių asmenų privačių interesų deklaracijose pateiktais duomenimis. Todėl lieka neaišku kaip yra vykdoma pareiga neskirti asmenims užduočių, susijusių su įstaigomis, įmonėmis, kuriose jie turi privačių interesų (akcijos, artimų asmenų darbas, narystė ir pan.), ar kitų užduočių, galinčių sukelti interesų konfliktą.

Atsižvelgiant į tai, kad ne visų asmenų deklaracijos yra viešos ir skelbiamos, tačiau interesų deklaracijose artimus asmenis ar kitus jiems žinomus asmenis arba duomenis, dėl kurių gali kilti interesų konfliktas nurodyti įpareigoja Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 7 punktą, būtina taip pat numatyti viešųjų ir privačių interesų kontrolės mechanizmą, kuris padėtų valdyti galimus interesų konfliktus ir nepotizmo riziką.

Atsižvelgiant į tai kas išdėstyta, darytina išvada, kad Klaipėdos miesto savivaldybėje nėra kontrolės mechanizmo ir nėra paskirto asmens, atsakingo už Įstatymo nuostatų įgyvendinimo kontrolę bei konsultavimą. Pažymėtina, kad paskirtas atsakingas valstybės tarnautojas turėtų

organizuoti Įstatymo nuostatų įgyvendinimą, prižiūrėti, ar asmenys, dirbantys Klaipėdos miesto savivaldybės administracijoje, laiku ir tinkamai pateikia privačių interesų deklaracijas elektroniniu būdu per Elektroninio deklavavimo informacinę sistemą (EDS), konsultuoti asmenis, dirbančius savivaldybės administracijoje, ir asmenis, pretenduojančius dirbti savivaldybės administracijoje, privačių interesų deklavavimo klausimais, remdamasis pateiktomis privačių interesų deklaracijomis, parengti išankstines rašytines rekomendacijas dėl priemonių, kurių asmuo turi imtis, kad savo tarnybinę veiklą suderintų su Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo nuostatomis. Šios funkcijos turėtų būti aiškiai nustatytos pareigybės aprašyme.

Suprantama, kad Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos valstybės tarnautojai bei viešųjų pirkimų procedūrose dalyvaujantys darbuotojai vykdo Įstatymo nustatytas pareigas deklaruoti privačius interesus (4 straipsnio 1 dalis), nusišalinti rengiant, svarstant ar priimant sprendimus arba kitaip paveikiant sprendimus, kurie sukelia interesų konfliktą (11 straipsnio 1 dalis), bet manytina, kad yra didelė grėsmė ir galimybė kai yra nevykdomi Įstatymo reikalavimai nustatyta tvarka deklaruoti privačius interesus, nes neskiriamas dėmesys šio proceso valdymui, nenustatytas aiškus kontrolės mechanizmas, nevykdoma aiški deklaracijose pateikiamos informacijos stebėseną ir kontrolę, nes nėra paskirti atsakingi asmenys.

Apibendrinant išnagrinėtas aplinkybes bei atlikus teisės aktų analizę, darytina išvada, kad Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos veikloje, susijusioje su privačių ir viešųjų interesų konfliktų valdymo srityje, korupcijos rizika yra minimali, kadangi tik iš dalies atitinka Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkoje nurodytus kriterijus, nes Savivaldybės administracijos teisės aktuose, reglamentuojančiuose interesų konfliktų valdymą, nustatyta veiklos reglamentavimo trūkumų, kurie turi įtakos korupcijos pasireiškimo tikimybei. Todėl, kyla grėsmė, nes neskiriamas dėmesys šio proceso valdymui, nenustatytas aiškus kontrolės mechanizmas, nevykdoma aiški deklaracijose pateikiamos informacijos stebėseną ir kontrolę, nes nėra paskirti atsakingi asmenys. Esant tokiai situacijai, didėja rizika, kad nebus suvaldyti galimi viešųjų ir privačių interesų konfliktai, o egzistuojantys – neidentifikuoti, todėl turėtų būti imtasi priemonių, kad ne tik Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktorius (kaip nustatyta šiuo metu), tačiau ir paskirtam atsakingam valstybės tarnautojui bei administracijos struktūrinių padalinių vadovams būtų numatytas stebėsenos, valdymo ir kontrolės mechanizmas, padėsiantis susipažinti su tiesiogiai pavaldžių darbuotojų privačių interesų deklaracijų duomenimis arba įtvirtinti darbuotojų pareigą vadovus informuoti apie užpildytą / patikslintą privačių interesų deklaraciją bei nustatyti tokio informavimo terminus.

Aptartu atveju teisinio reglamentavimo nebuvimas sudaro prielaidas korupcijai.

IŠVADOS IR SIŪLYMAI:

1. Užtikrinti Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos stebėseną Viešųjų ir privačių interesų deklavavimo valdymo srityje, siekiant užkirsti kelią bet kokiai tikimybei dėl korupcijos pasireiškimo.
2. Užtikrinti stebėseną nepotizmo rizikos valdymui.
3. Parengti Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo nuostatų vykdymo ir kontrolės Klaipėdos miesto savivaldybės administracijoje aprašą, kuriame būtų aiškus kontrolės mechanizmas ir padalinių vadovų pareiga bent kartą per metus susipažinti su pavaldžių asmenų privačių interesų deklaracijų turiniu.
4. Paskirti asmenį, atsakingą už Įstatymo nuostatų įgyvendinimo kontrolę bei konsultavimą.

Savivaldybės meras

Vytautas Grubliauskas

Kristina Gureckienė, tel. (8 46) 39 63 20, el. p. kristina.gureckiene@klaipeda.lt